

Kis francia-magyar sakkszótár Petit dictionnaire des échecs français-hongrois

Szerkesztette Ányos László, az Akadémiai Kiadó nyugalmazott szótárszerkesztője.
Rédigé par László Ányos, rédacteur de dictionnaire retraité de la Maison d'Édition de
l'Académie des Sciences de Hongrie.

*A szótár a teljesség igénye nélkül készült a francia és magyar nyelvű sakkszakmai szövegek
tanulmányozói számára.*

(1084 címszó és kifejezés)

(A szótárban a sakkjáték és a sakkszerzés – feladvány- és tanulmány szerzés – szakkifejezései szerepelnek, ezért a *sakk* szakjelzést sehol nem tettem ki, mert ez mindegyik kifejezés elé kitéhető. Kitettem viszont a (*sakkszerzés* = *composition*) jelzést azok elé a kifejezések elé, amelyek kizárólag a sakkszerzésben használatosak, a (*tündérsakk* = *féerique*) jelzést pedig a hagyományostól eltérő menetmódú bábok – tündérbábok –, illetve az ilyen bábokat vagy a hagyományostól eltérő feltételeket (szabályokat) alkalmazó játék- és feladványfajták elé.)

Rövidítések: *a* – *adjectif* = melléknév; *s* – *substantif* = főnév; *f* – *féminin* = nőnemű; *m* – *masculin* = hímnemű; *pl* – *pluriel* = többes szám; *biz.* – *bizalmas* = *familier, populaire*.

abandon <i>m</i>	feladás (<i>játszmáé</i>); ~ injustifié indokolatlan feladás; (<i>sakkszerzés</i>) ~ de garde elhagyás, mező (ellenőrzésének) feladása
abandonner	felad; elhagy; ~ une partie játszmát felad
accepté, -e <i>a</i>	elfogadott; gambit ~ elfogadott csel(játék)
accumulation <i>f</i>	halmozás; ~ des avantages előnyök halmozása
adouber	igazít; j'adoube igazítok (<i>bejelentés báb nem lépés szándékával történő érintések</i>)
adversaire <i>m</i>	ellenfél
adverse <i>a</i>	ellenséges
affaiblir	meggyengít; s'~ meggyengül
affaiblissement <i>m</i>	(meg)gyengítés; (meg)gyengülés
aile <i>f</i>	szárny, oldal; ~ dame vezérszárny/-oldal; ~ roi királysárny/-oldal
ajournement <i>m</i>	félbeszakítás, függőben hagyás, függőzés
ajourner	függőben hagy, függőzik; ~ la partie függőben hagyja a játszmát
amateur <i>m</i>	amatőr
amélioration <i>f</i>	javítás
analyse <i>f</i>	elemzés; (<i>sakkszerzés</i>) ~ rétrograde visszaelemzés
analyser	elemez
Andernach <i>m</i>	= <i>échecs d'Andernach</i>
annoncer	bemond, jelent; ~ un mat bemondja a mattot, mattot jelent
annuler	döntetlenül végez, döntetlent ér el, <i>biz.</i> remizik
Anti-Andernach <i>m</i>	(<i>tündérsakk</i>) antiandernach
antiaristocratique <i>a</i>	antiaristocratico, tisztmentes (<i>feladvány</i>)
anticipation <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) 1. elődösség; előd; 2. előzetesség; par ~ előzetes
anticipé, -e <i>a</i>	(<i>sakkszerzés</i>) 1. elődös; 2. előzetes
anticiper	(<i>sakkszerzés</i>) elődössé tesz
Anti-Circé <i>m</i>	(<i>tündérsakk</i>) anticirce

anti-dual <i>m</i>	(sakkszerzés) duálelhárítás; iker matt-szétválasztás
anti-roi <i>m</i>	(tündérsakk) antikirály
anti-triple <i>m</i>	(sakkszerzés) háromszoros iker matt-szétválasztás
appariement <i>m</i>	párosítás (sakkversenyen)
arbitre <i>m</i>	versenyvezető; versenybíró; ~ international nemzetközi versenybíró; ~ international du jeu par correspondance nemzetközi levelezési versenybíró
aristocratique <i>a</i>	(sakkszerzés) aristocratico, gyalogmentes (<i>feladvány</i>)
attaque <i>f</i>	támadás; ~ à la baïonnette bajonett-támadás; ~ à la découverte felfedésező támadás; ~ directe vers le roi közvetlen támadás a király ellen; ~ double kettős támadás; forte ~ erős támadás; ~ Max Lange Max Lange-támadás (<i>megnyitási változat</i>); ~ de minorité minoritástámadás, kisebbségi támadás; ~ Rausser Rauzer-támadás (<i>megnyitási változat</i>)
attraction <i>f</i>	ráterelés
autoblocage <i>m</i>	(sakkszerzés) öntorlasz, helyzárás
autobloquer	helyet zár (<i>saját királyának</i>)
auto-clouage <i>m</i>	önkötés
auto-interception <i>f</i>	önvonalzárás
auto-obstruction <i>f</i>	= <i>autoblocage</i>
avancer	előremegy, előrelép, előrenyomul; ~ de deux cases két mezőt lép előre
avantage <i>m</i>	előny; ~ décisif döntő előny; ~ d'espace térelőny; ~ des deux fous v. de la paire de fous futópár előny; léger ~ kis előny; ~ net határozott előny; ~ de la qualité minőségelőny; ~ de temps időelőny; tempóelőny; ~ très léger nagyon kis előny
avantageux, -euse <i>a</i>	előnyös
avant-plan <i>m</i>	(sakkszerzés) pótterv (<i>logikai feladványoknál</i>)
bande <i>f</i>	tábla széle; szélső vonal, szélső sor
base <i>f</i>	alap, bázis; ~ de la chaîne de pions a gyaloglánc alapja v. bázisa
batterie <i>f</i>	üteg; ~ diagonale átlós üteg; ~ directe közvetlen üteg; ~ horizontale vízszintes üteg; ~ indirecte közvetett üteg; ~ masquée álcázott üteg; ~ de Siers Siers-üteg; ~ verticale függőleges üteg; constitution <i>f</i> de ~ ütegeképzés
bicolore <i>a</i>	vegyes (színű), kétszínű
bi-valve <i>f</i>	(sakkszerzés) kettős szelep
blanc, -che <i>a</i>	világos, fehér
blancs <i>m pl</i>	világos, fehér (<i>a játékos, a tábor</i>)
blitz <i>m</i>	villámjátszma, snelljátszma
blitzeur <i>m</i>	villámjátékos, snelljátékos
blocade <i>f</i>	blokád, blokálás
blocage <i>m</i>	(sakkszerzés) mezőzárás, helyzárás
blocus <i>m</i>	(sakkszerzés) lépéskényszer
bloquade <i>f</i>	= <i>blocade</i>
bloqué, -e <i>a</i>	blokált, rögzített
bloqueur <i>m</i>	blokáló báb, helyzáró báb
bondisseur <i>m</i>	ugróbáb
bord <i>m</i>	szél, perem; ~ de l'échiquier a tábla széle; szélső vonal/sor
bouclier <i>m</i>	~ du roque sáncállás
but <i>m</i>	cél; ~ intermédiaire közbenső cél, rész cél

camp <i>m</i>	tábor; ~ adverse v. ennemi ellenséges tábor; ~ opposé ellentábor
candidat <i>m</i>	jelölt; ~ au championnat du monde világbajnokjelölt
capture <i>f</i>	ütés; ~ de la tour a bástya ütése
capturer	(le-/ki)üt
carré <i>m</i>	négyzet; ~ du pion átalakulási négyzet
case <i>f</i>	mező; ~ angulaire sarokmező; ~ blanche világos v. fehér mező; ~ s conjuguées megfelelő mezők; ~ critique kritikus mező; ~ de départ kiindulási mező; alapállásbeli mező (<i>gyalogé</i>); ~ faible gyenge mező; ~ forte erős mező; (<i>sakkszerzés</i>) ~ de fuite szabad mező; ~ de fuite (du roi) szabad hely; ~ noire sötét v. fekete mező
cavalier <i>m</i>	huszár; <i>biz.</i> ló, csikó; ~ dame vezérhuszár; ~ roi királyhuszár; (<i>tündérsakk</i>) ~ de la nuit táltos
centralisation <i>f</i>	centralizálás
centre <i>m</i>	centrum (<i>a tábla középső négy mezeje</i>); ~ de pions gyalogcentrum
chaîne <i>f</i>	lánc; ~ de pions gyaloglánc
champ <i>m</i>	környezet, tér; ~ royal a király környezete
champion <i>m</i>	bajnok; ~ du monde világbajnok; ~ du monde féminin női világbajnok; ~ du monde junior ifjúsági világbajnok
championnat <i>m</i>	bajnokság; ~ par équipe csapatbajnokság; ~ d'Europe Európa-bajnokság; ~ féminin du continent női kontinensbajnokság; ; ~ individuel egyéni bajnokság; ~ individuel du continent kontinensbajnokság; ~ junior du continent ifjúsági kontinensbajnokság; ~ masculin férfibajnokság; ~ du monde világbajnokság; ~ du monde féminin női világbajnokság; ~ du monde junior ifjúsági világbajnokság; ~ national országos bajnokság; nemzeti bajnokság
chance <i>f</i>	esély; ~ s réciproques kölcsönös esélyek
changement <i>m</i>	változás; változtatás
chasse <i>f</i>	~ aux pions gyalogvadászat, <i>biz.</i> eprészés
chatrandj <i>m</i>	satrandzs (<i>a sakk ősi iráni formája, arab kiejtéssel</i>)
chatrang <i>m</i>	csatrang, satrang (<i>a sakk ősi iráni formája</i>)
chaturanga <i>m</i>	csaturanga (<i>a sakk ősi indiai formája</i>)
cheville <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) szögéb
cible <i>f</i>	célpont; ~ adverse ellenséges célpont
Circé <i>m</i>	= <i>échecs Circé</i>
classement <i>m</i>	pontozás; rangsorolás; ~ Elo Élő-pontszám; ~ Elo moyen Élő-(pont)átlag
clé <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) kulcslépés, kulcs; ~ ampliative szabad helyet adó kulcslépés; helyadó kulcslépés; ~ bi-ampliative két szabad helyet adó kulcslépés; ~ d'échec sakkos kulcslépés; ~ désampliative helyvevő kulcslépés; ~ give and take adó-vevő kulcslépés; ~ tri-ampliative három szabad helyet adó kulcslépés
clouage <i>m</i>	kötés; ~ absolu teljes lekötés, abszolút kötés; ~ par anticipation előzetes lekötés
cloué, -e <i>a</i>	lekötött
clouer	(le)köt
code <i>m</i>	1. szabálykönyv; 2. jel, jelölés
coin <i>m</i>	sarok(mező)
colonne <i>f</i>	(függőleges) vonal; (<i>sakkszerzés</i>) oszlop <i>is</i> ; ~ ouverte nyílt vonal; ~ semi-fermée félig zárt vonal; ~ semi-ouverte félig nyílt vonal
combinaison <i>f</i>	kombináció; ~ cachée rejtett kombináció

compétition <i>f</i>	verseny; ~ toutes rondes körmérkőzés
compositeur <i>m</i>	(sakk)szerző; ~ d'échecs sakkszerző
composition <i>f</i>	1. sakkszerzés; ~ échiquienne sakkszerzés; ~ des études tanulmány-szerzés; ~ des problèmes feladványszerzés; 2. sakkszerzemény; ~ d'échecs sakkszerzemény
concours <i>m</i>	verseny; ~ de solutionnistes fejtőverseny
condition <i>f</i>	feltétel; ~ féerique tündérfeltétel
conquête <i>f</i>	elfoglalás, megszerzés; ~ de la septième rangée a hetedik sor megszerzése; ~ de la deuxième rangée a második sor elfoglalása
construction <i>f</i>	(sakkszerzés) szerkezet; szerkesztés
continuation <i>f</i>	folytatás
contre-attaque <i>f</i>	ellentámadás
contre-dégagement <i>m</i>	(sakkszerzés) hatóerő-áldozat, lloyd; ~ Loyd ua.
contre-gambit <i>m</i>	ellencsel (megnyitás); ~ Albin Albin-ellencsel; ~ Falkbeer Falkbeer-ellencsel
contre-jeu <i>m</i>	ellenjáték
contre-offensive <i>f</i>	ellentámadás
contrôle <i>m</i>	ellenőrzés; ~ du centre a centrum ellenőrzése; ~ de temps időellenőrzés
contrôler	ellenőriz; ~ une case ellenőriz egy mezőt
correct, -e <i>a</i>	ép (feladvány)
correction <i>f</i>	1. javítás, helyesbítés; 2. (sakkszerzés) épség (feladványé); 3. (sakkszerzés) hasogatás; ~ réiproque reciprok hasogatás
côté <i>m</i>	szárny, oldal; ~ dame vezéroltal, vezérszárny; ~ roi királyoldal, királyszárny
couleur <i>f</i>	szín
coup <i>m</i>	1. lépés (fállépés); 2. lépés; lépéspár; ~ anticritique antikritikus lépés, átjövő lépés; ~ d'attente várakozó lépés, tempó(lépés); ~ critique kritikus lépés; átmenő lépés; ~ faible gyenge lépés; ~ forcé kényszerlépés; ~ illégal szabálytalan lépés; ~ intermédiaire közbeiktatott lépés; ~ irrégulier szabálytalan lépés; ~ joué megtett lépés; ~ légal szabályos lépés; ~ de libération felszabadító lépés; ~ de pion gyaloglépés; ~ de texte szöveglépés; (sakkszerzés) ~ thématique tematikus lépés; ~ tranquille csendes lépés; ~ de valeur douteuse kétes értékű lépés; exécuter le ~ megteszi a lépést; noter les ~s írja a lépéseket
couvrir	közbehúzással véd (támadást vagy sakkot)
création <i>f</i>	létesítés; képzés; ~ d'un pion passé szabadgyalog képzése
cylindrique <i>m</i>	(tündérsakk) hengersakk; ~ horizontal vízszintes hengersakk; ~ vertical függőleges hengersakk
dame <i>f</i>	vezér; <i>biz.</i> királynő, királyné, dáma
damer <i>biz.</i>	bevisz vezérnek, vezérré változtat
déblockage <i>m</i>	mezőnyitás
début <i>m</i>	megnyitás (játszmarész); ~ Colle Colle-megnyitás; ~ fermé zárt megnyitás; ~ ouvert nyílt megnyitás; ~ de partie megnyitás
débutant <i>m</i>	kezdő
déclouage <i>m</i>	feloldás; ~ par anticipation előzetes feloldás
déclouer	felold
découverte <i>f</i>	felfedés
découvrir	felfed; ~ une pièce felfed egy bábót, vonalat nyit egy bábra

défaite <i>f</i>	vereség
défaut <i>m</i>	hiba; ~ de construction szerkezeti hiba
défense <i>f</i>	1. védelem (<i>megnyitás sötét szemszögéből</i>); ~ Alekhine Aljechin-védelem; ~ Benoni Benoni-védelem; ~ bogo-indienne bogoindiai védelem; ~ Caro-Kann Caro–Kann-védelem; ~ des deux cavaliers kettős huszársjáték, kettős huszár védelem, kéthuszáros védelem; ~ est-indienne királyindiai védelem; ~ française francia védelem; ~ Grünfeld Grünfeld-védelem; ~ hollandaise holland védelem; ~ hongroise magyar védelem; ~ s indiennes indiai védelmek; ~ moderne modern védelem; ~ nimzo-indienne nimzoindiai védelem; ~ Nimzovitch du pion roi Nimzovics-védelem; ~ ouest-indienne vezérindiai védelem; ~ Petrov orosz védelem, orosz megnyitás; ~ Philidor Philidor-védelem; ~ Pirc d6 védelem, Antal-védelem, Pirc-védelem, Ufimcev-védelem; ~ polonaise lengyel védelem; ~ Ragozine Ragozin-védelem; ~ scandinave skandináv védelem; ~ sicilienne szicíliai védelem; ~ slave szláv védelem; ~ Tarrasch Tarrasch-védelem; ~ Tchigorine Csigorin-védelem; ~ vieille-indienne régi indiai védelem, óindiai védelem; 2. védőlépés, védelem
défensive <i>f</i>	védekezés
dégagement <i>m</i>	felszabadítás; ~ de ligne vonal felszabadítása
délai <i>m</i>	határidő; ~ d'homologation felszólamlási idő (<i>szerzőverseny bírói jelentésében foglaltakkal szemben</i>)
démasquer	felfed (<i>álcázást megszüntet</i>); ~ une pièce felfed egy báb, vonalat nyit egy báb előtt
demi-batterie <i>f</i>	félüteg
demi-clouage <i>m</i>	félkötés; ~ par anticipation előzetes félkötés
demi-point <i>m</i>	fél pont
démoli, -e <i>a</i>	1. megdöntött; 2. mellékmegfejtés
démolir	megdönt
démolition <i>f</i>	1. megdöntés; 2. mellékmegfejtés
dépassement <i>m</i>	túllépés; ~ du temps időtúllépés
déplacement <i>m</i>	lépés, (báb)áthelyezés
déplacer	(el)lép (<i>bábbal</i>); ~ le roi ellép a királlyal; se ~ lép (<i>báb</i>)
déroquer	sáncolást elront v. lehetetlenné tesz
développement <i>m</i>	fejlődés; fejlesztés
développer	(ki)fejleszt; ~ ses pièces kifejleszti a bábjaikat
déviation <i>f</i>	elterelés
dévier	elterel
diagonal, -e <i>a</i>	átlós (irányú), diagonális
diagonale <i>f</i>	átló; grande ~ nagyátló
diagramme <i>m</i>	ábra, diagram
dommage <i>m</i>	károsodás
doublement <i>m</i>	kettőzés
drapeau <i>m</i>	zászló, zászlócska (<i>sakkórán</i>)
dual <i>m</i>	duál; ~ mineur minor duál; ~ majeur major duál
dualistique <i>a</i>	duálos; plusieurs fois ~ többszörösen duálos
duplex <i>a</i>	duplex
écart <i>m</i>	elterelés
échange <i>m</i>	csere; lecserélés; ~ des dames vezércsere
échanger	(le)cserél

échec <i>m</i>	sakk (<i>a király megtámadása</i>); ~ croisé ellensakk (<i>játszmában</i>); keresztsakk (<i>sakkszerzésben</i>); ~ à la dame <i>biz.</i> sekk; ~ à la découverte felfedett sakk; ~ double kettős sakk; ~ perpétuel örökös sakk; ~ à la reine <i>biz.</i> sekk; ~ au roi sakk a királynak; ~ au roi et à la dame sakk-sekk; ~ et mat sakk-matt, sakk és matt; ~ de la tour bástyasakk; couvrir l'~ közbehúzással védi a sakkot; donner ~ sakkot ad; être (en) ~ sakkban van <i>v.</i> áll, sakkja van; être ~ et mat sakk-mattja van; faire ~ à q sakkot ad vkinek; parer l'~ védi a sakkot
échecs <i>m pl</i>	sakkjáték, sakk; sakk-készlet; (<i>tündérsakk</i>) ~ d'Alice tükörsakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ d'Andernach andernachi sakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ Circé circe; ~ bicaptures reformsakk; ~ par correspondance levelezési sakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ à coups doubles marseilles-i sakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ cy-lindriques hengersakk; ~ sans échec sakkmentes sakk; ~ féeriques tündérsakk (<i>különleges szabályok szerint játszott sakk és ilyen feladványok</i>); (<i>tündérsakk</i>) ~ Madrasi madrasi (sakk); ~ marseillais marseilles-i sakk (<i>amelyben az ellenfelek mindig két lépést tesznek egymás után</i>); (<i>tündérsakk</i>) ~ maximum távlépő sakk; ~ à la pendule időellenőrzéses sakk, tábla melletti sakk; ~ de poche zsebsakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ sans prises ütésmentes sakk; ~ à qui perd gagne francia sakk; (<i>tündérsakk</i>) ~ Sentinelles őrszemsakk; ~ à trois dimensions háromdimenziós sakk; ~ vivants élősakk; le jeu des <i>v.</i> d' ~ <i>a)</i> sakkjáték; <i>b)</i> sakk-készlet
échéphile <i>m</i>	sakkbarát; sakkozó
échiquier <i>m</i>	(sakk)tábla; ~ mural demonstrációs tábla; ~ de poche zsebsakk; ~ portefeuille tárcasakk, zsebsakk; ~ vide üres tábla
effet <i>m</i>	hatás; ~ nuisible károsodás
élimination <i>f</i>	eltávolítás; ~ du défenseur a védő báb eltávolítása
enfilade <i>f</i>	áthatoló támadás
ennemi , -e <i>a</i>	ellenséges
énoncé <i>m</i>	(<i>sakkszerzés</i>) követelmény (<i>feladványé</i>)
erreur <i>f</i>	hiba
essai <i>m</i>	(<i>sakkszerzés</i>) megtévesztés; próbajáték; ~ thématique tematikus megtévesztés
étude <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) tanulmány; ~ artistique művészi végjáték; ~ théorique elméleti végjáték
étudiste <i>m</i>	(<i>sakkszerzés</i>) tanulmányszerző
évacuation <i>f</i>	kiürítés; ~ de case mezőnyítás, mező kiürítése
exempt , -e <i>a</i>	szabadnapos, szabad (<i>versenyen</i>)
exploiter	kihasznál
faiblesse <i>f</i>	gyengeség
fantassin <i>m biz.</i>	<i>biz.</i> gyalogos, baka
fédération <i>f</i>	szövetség; ~ des échecs sakkszövetség; ~ nationale nemzeti szövetség
féerique <i>a</i>	tündér-; échecs ~s tündérsakk; pièce ~ tündérbáb; problème ~ tündérfeladvány
féerisme <i>m</i>	tündérsakk
fermer	zár
fermeture <i>f</i>	zárás; ~ de ligne vonalzárás; ~ (de ligne) unicolore egyszínű vonalzárás
feuille <i>f</i>	lap; ~ de partie játszmalap

fianchetto <i>m</i>	fianchetto (<i>futó szárnyra fejlesztése</i>)
FIDE <i>f</i>	FIDE, Nemzetközi Sakkszövetség (<i>Fédération internationale des Echecs</i>)
figure <i>f</i>	tiszt; figura
fin <i>f</i>	befejezés, vég; ~ de partie végjáték; ~ de la partie a játszma befejezése v. vége
finale <i>f</i>	1. végjáték; ~ de dames vezérvégjáték; ~ de pièces mineures könnyűtisztes végjáték; ~ de pions gyalogvégjáték; ~ de tours bástyavégjáték; 2. döntő; ~ du championnat du monde világbajnoki döntő, világbajnokság döntője
force <i>f</i>	erő; ~ échiquéenne játékerő (<i>személyé</i>); ~ matante mattoló erő (<i>bábok</i>)
fou <i>m</i>	futó, <i>biz.</i> futár; bon ~ jó futó; ~ blanc des cases noires sötét mezejű világos futó; ~ sur cases blanches világos mezejű futó; ~ sur cases noires sötét mezejű futó; ~ côté dame vezéroidali/-szárnyi futó; ~ côté roi királyoldali/-szárnyi futó; ~ s sur couleurs différentes különböző színű futók; ~ dame vezérfutó; ~ en fianchetto szárnyra fejlődött futó; mauvais ~ rossz futó; ~ roi királyfutó; paire de ~s futópár
fourchette <i>f</i>	villa (<i>kettős támadás</i>)
fuite <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) szabad hely; ~ s en croix királykereszt; ~ s en étoiles királycsillag; ~ non pourvue mattválasz nélküli szabad hely; ~ royale kilépés a szabad helyre
gaffe <i>f</i>	elnézés
gagner	(meg)nyer; ~ la dame vezért nyer; ~ du matériel anyagi előnyt szerz; ~ la partie megnyeri a játszmát
gain <i>m</i>	nyerés; ~ de partie játszmanyerés; ~ de la qualité minőségnyerés; ~ de temps időnyerés
gambit <i>m</i>	csel(játék) (<i>megnyitás</i>); ~ Benko Benkő-csel, Volga-csel; ~ de Budapest budapesti (ellen)csel v. védelem; ~ dame vezércsel; ~ dame accepté elfogadott vezércsel; ~ Evans Evans-csel; ~ du fou (király) futócsel; ~ letton lett (ellen)csel; ~ du roi királycsel; ~ du roi accepté elfogadott királycsel; ~ du roi refusé elhárított királycsel; ~ en second ellencsel; ~ Staunton Staunton-csel; ~ de la Volga Volga-csel, Benkő-csel
genre <i>m</i>	(<i>sakkszerzés</i>) műfaj
grappillage <i>m</i>	<i>biz.</i> eprészés, gyalogvadászat
handicap <i>m</i>	hátrány; ~ d'un pion de moins gyaloghátrány
hétérodoxe <i>a</i>	(<i>sakkszerzés</i>) heterodox
horizontal, -e <i>a</i>	vízszintes
horizontale <i>f</i>	sor; vízszintes vonal
idée <i>f</i>	gondolat, eszme; ~ échiquéenne sakkeszme, sakkgondolat
illégal, -e <i>a</i>	szabálytalan
illégalité <i>f</i>	szabálytalanság
imparable <i>a</i>	védhetetlen
incorrect, -e <i>a</i>	hibás, nem ép (<i>feladvány</i>)
inédit, -e <i>a</i>	eredeti, először megjelenő (<i>feladvány</i>)
initiative <i>f</i>	kezdeményezés
insolubilité <i>f</i>	megfejtetlenség, megoldhatatlanság
insoluble <i>a</i>	megfejtetetlen, megoldhatatlan

intercepter	vonalat zár; ~ une pièce vonalat zár egy bábnak; s' ~ kölcsönösen vonalat zárnak egymásnak
interception <i>f</i>	vonalzárás; ~ réci-proque kölcsönös vonalzárás
interférence <i>f</i>	vonalzárás; ~ bicolore vegyes vonalzárás; elvágás; ~ unicolore egyszínű vonalzárás, önvonalzárás
interposer	közbehúz, közbelép
interposition <i>f</i>	vegyes vonalzárás; elvágás
interversion <i>f</i>	meg- v. felcserélés; csere; ~ de coups lépéscsere
invaincu, -e <i>a</i>	veretlen
irrégularité <i>f</i>	szabálytalanság
isoler	(el)szigetel, izolál
isolé, -e <i>a</i>	elszigetelt, izolált
jeu <i>m</i>	játék; (játék)készlet; ~ à l'aveugle vakjáték, tábla nélküli játék; ~ des aveugles vakok és csökkentlátók sakkozása; (<i>sakkszerzés</i>) ~ apparent látszólagos játék; ~ par correspondance levelezési játék; ~ d'échecs sakkjáték; sakk-készlet (<i>tábla és bábok</i>); (<i>sakkszerzés</i>) ~ d'essai megtévesztés; próbajáték; ~ de position pozíciójáték; (<i>sakkszerzés</i>) ~ réel tényleges játék; ~ sans voir vakjáték
jouer	játszik; lép; ~ aux échecs sakkozik; ~ à la pendule órával játszik; aux blancs/noirs de ~ világos/sötét lép (<i>ábra alatt</i>)
joueur <i>m</i>	játékos, versenyző; ~ d'attaque támadójátékos; ~ aveugle vak sakkozó; ~ d'échecs sakkjátékos, sakkozó, sakkversenyző; ~ d'échecs par correspondance levelezési sakkozó, levelezési versenyző; ~ positionnel pozíciójátékos; ~ en premier kezdő játékos; ~ en second másodhúzó (<i>sötét</i>); ~ sourd-muet siket-néma sakkozó
joueuse <i>f</i>	női játékos/versenyző
judge <i>m</i>	(verseny)bíró; ~ international nemzetközi versenybíró; ~ international de la composition échiquéenne nemzetközi sakkszerzési versenybíró
kriegspiel <i>m</i>	kriegspiel, hadisakk (<i>három táblán, döntőbíró közvetítésével játszott sakkjáték és az ennek megfelelő feladványműfaj</i>)
légal, -e <i>a</i>	szabályos
légalité <i>f</i>	szabályosság
ligne <i>f</i>	vonal; ~ de clouage a kötés vonala; ~ horizontale vízszintes vonal, sor; ~ ouverte nyílt vonal; ~ verticale függőleges vonal, vonal, oszlop
lion <i>m</i>	(<i>tündérsakk</i>) oroslán
locuste <i>f</i>	(<i>tündérsakk</i>) sáska
maître <i>m</i>	mester; ~ FIDE FIDE-mester; ~ FIDE féminin női FIDE-mester; grand ~ international nemzetközi nagymester; grand ~ international féminin női nemzetközi nagymester; ~ international de solution nemzetközi gyorsfejtő mester; ~ honoraire tiszteletbeli mester; ~ international nemzetközi mester; ~ international de la composition échiquéenne nemzetközi sakkszerző mester; ~ international féminin női nemzetközi mester; ~ international du jeu par correspondance nemzetközi levelezési mester
majorité <i>f</i>	többség, többlet; ~ à l'aile dame vezérszárny gyalogtöbblet; ~ de pions gyalogtöbblet
marche <i>f</i>	menetmód; ~ des pièces (a) bábok menetmódja
marée <i>f</i>	~ de pions gyalogroham

masquant, -e a	álcázó
masqué, -e a	álcázott
masquer	álcáz; vonalat zár (<i>egy báb előtt</i>)
mat m	matt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ aidé segítőmatt, szabadmatt; ~ aidé de Graz duplex segítő- v. szabadmatt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ ajouté többmatt; ~ aveugle vakmatt (<i>véletlenül beadott matt</i>); ~ du berger susztermatt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ changé más matt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ court kurta matt; ~ en deux coups kétlépéses mattfeladvány; matt két lépésben; ~ de la dame vezérmatt; ~ des deux tours matt két bástyával; ~ écho echomatt; iker matt; ~ s échos caméléons kaméleon echomattok, színváltó iker mattok; ~ de l'écolier bolondmatt; ~ économique gazdaságos matt; ~ étouffé fojtott matt; ~ à l'étouffé fojtott matt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ idéal ideál matt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ inverse önmatt; (<i>tündérsakk</i>) ~ inverse maximum távlépő önmatt; ~ du lion bolondmatt; ~ miroir tükrömatt; ~ miroir parfait ideál matt; ~ modèle mintamatt; ~ modèle par clouage lekötéses mintamatt; ~ parfait ideál matt; ~ pur tiszta matt; (<i>tündérsakk</i>) ~ réflexe reflexmatt; ~ en trois coups háromlépéses mattfeladvány; matt három lépésben; annoncer le ~ mattot jelent, bemondja a mattot; donner ~ mattot ad, mattol; être ~ mattot kap; faire q ~ (be-/meg)mattol vkit, mattot ad vkinek; faire ~ en deux coups két lépésben mattot ad; tableau m de ~ mattkép
match m	párosmérkőzés; játszma; ~ de barrage helyosztó párosmérkőzés; ~ de départage helyosztó párosmérkőzés; ~ des candidats világbajnoki párosmérkőzés; ~ nul döntetlen (játszma); <i>biz.</i> remi(s); ~ nul de salon szalonremi
mater	mattol, mattot ad
matériel m	anyag (<i>a bábok</i>)
mat-menace m	a fenyegetés mattja
menace f	fenyegetés; (<i>sakkszerzés</i>) ~ courte kurta fenyegetés; ~ lente csendes fenyegetés; ~ imparable védhetetlen fenyegetés; (<i>sakkszerzés</i>) ~ thématique tematikus fenyegetés
menacer	fenyeget
mener	vezet; ~ avec trois points d'avance három pont előnnyel vezet
mention f	osztályzat; minősítés; (<i>sakkszerzés</i>) ~ d'honneur dicséret (<i>helyezés feladványversenyen</i>); ~ d'honneur spéciale külön dicséret
mérédith m	meredith (<i>8-12 bábos feladvány</i>)
milieu m	~ de partie v. de jeu középjáték
miniature f	miniatűr (<i>legfeljebb hétbábos feladvány</i>)
minimal, -e a	problème ~ minimál feladvány
mise f	(el)helyezés; ~ en sécurité du roi a király biztonságba helyezése
monarque m biz.	király; <i>biz.</i> az uralkodó, öfelsége
monovariant, -e a	egyváltoztatú, egyváltozatos
multi-coups m	többlépéses feladvány
noctambule m	(<i>tündérsakk</i>) táltos
noir, -e a	sötét, fekete
noirs m pl	sötét, fekete (<i>a játékos, a tábor</i>)
norme f	norma; ~ de grand maître nagymesteri norma; ~ de maître international nemzetközi mesteri norma
notation f	jelzés, írás; ~ algébrique algebrai jelzés; ~ algébrique abrégée rövidített algebrai jelzés; ~ des coups v. de la partie játszmajegyzés

noter	ír; jegyez; ~ les coups írja a lépéseket
nouveauté <i>f</i>	újítás
nul, -le <i>a</i>	döntetlen; match ~ döntetlen (játzsma); (partie) nulle döntetlen (<i>játzsmaeredmény az elemzés végén</i>); faire nulle döntetlent tart v. ér el
nullité <i>f</i>	döntetlen; ~ par commun accord v. par convention mutuelle meg-egyeződéses döntetlen; ~ par répétition de coups lépésismétléses dön- tetlen; ~ par répétition de la position tükörképes döntetlen, dön- tetlen háromszori tükörkép miatt, döntetlen harmadszori azonos állás miatt; ~ par la règle des cinquante coups döntetlen az ötvenlépéses szabály alapján; exiger la ~ döntetlent igényel
objectif <i>m</i>	cél; ~ intermédiaire közbenső cél
obstruction <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) mezőzárás; ~ royale helyzárás
obtenir	szerez; ~ un avantage előnyt szerez
obtention <i>f</i>	(meg)szerzés; ~ d'un avantage előnyszerzés
occupation <i>f</i>	elfoglalás; ~ du centre a centrum elfoglalása
œuvre <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) mű; ~ récompensée helyezett/kitüntetett mű
offensive <i>f</i>	támadás (<i>konkrét cél ellen, előny szerzése érdekében</i>); ~ à l'aile da- me vezérszárnyi támadás
opposition <i>f</i>	szembenállás, oppozíció; ~ diagonale átlós szembenállás (<i>átmeneti szembenállás</i>); ~ éloignée távoli oppozíció; ~ immédiate közeli szembenállás; posséder l' ~ oppozícióban van, övé az oppozíció; prendre l' ~ oppozícióba lép, megszerzi az oppozíciót, opponál
original, -e <i>a</i>	eredeti, nem elődös
originalité <i>f</i>	eredetiség
originel, -elle <i>a</i>	kezdő, kiinduló, eredeti; position ~ kezdőállás, alapállás (<i>játzmáé</i>)
ouvert, -e <i>a</i>	nyílt; nyitott; début ~ nyílt megnyitás; ligne ~e nyílt vonal
ouverture <i>f</i>	1. megnyitás (<i>játzmarész</i>); ~ anglaise angol megnyitás; ~ Bird hol- land megnyitás, Bird-megnyitás; ~ catalane katalán megnyitás; ~ fer- mée zárt megnyitás; ~ irrégulière szabálytalan megnyitás; ~ Larsen Larsen-megnyitás, szárnyi megnyitás; ; ~ de l'orang-outang orangu- tán megnyitás; ~ Ponziani Ponziani-megnyitás; ~ Réti Réti-megnyi- tás; ~ théorique elméleti megnyitás; 2. (meg)nyitás (<i>vonale</i>); ~ de ligne vonalnyitás
paire <i>f</i>	pár; ~ des fous futópár
palmarès <i>m</i>	helyezettek v helyezett feladványok (listája)
parade <i>f</i>	védelem, védőlépés; (<i>sakkszerzés</i>) ~ changé másvédelem; ~ efficace hatásos védelem
parer	elhárít, véd; ~ l'échec védi a sakkot; ~ la menace védi v. elhárítja a fenyegetést
partenaire <i>m</i>	ellenfél, partner (<i>pontosabb az adversaire</i>)
partie <i>f</i>	játzsma, parti; játék; megnyitás; ~ ajournée függőjátzsma; ~ à avan- tage előnyadós játzsma; ~ à l'aveugle vakjátzsma; ~ des deux ca- valiers kettős huszárjáték; ~ écossaise skót megnyitás; ~ espagnole spanyol megnyitás; ~ du centre középcsél; ~ de cinq minutes ötper- ces játzsma; ~ en collaboration tanácskozási játzsma; ~ en consulta- tion tanácskozási játzsma; ~ courte rövid játzsma; ~ d'échecs sakk- játzsma, sakkparti; ~ éclair villámjátzsma, snelljátzsma; ~ fermée zárt megnyitás; ~ du fou futójáték, futárjáték; ~ italienne olasz meg- nyitás; ~ légère könnyű játzsma; ~ libre barátságos játzsma; ~ minia-

	ture miniatűr játszma; ~ nulle döntetlen játszma; ~ ouverte nyílt megnyitás; ~ du pion dame vezérgyalog megnyitás; ~ des quatre cavaliers négyes huszárjáték, négyhuszárjáték; ~ rapide v. semi-rapide rapid játszma; ~ semi-ouverte félig nyílt megnyitás; ~ simultanée szimultánjátzma; ~ des trois cavaliers hármas huszárjáték; ~ viennoise bécsi megnyitás, bécsi játék; milieu de ~ középjáték (<i>játzma-rész</i>); imposer la ~ nulle döntelent igényel
pas <i>m</i>	gyaloglépés
passage <i>m</i>	átmenet; ~ en finale végjátékba való átmenet
pat <i>m</i>	patt; (<i>sakkszerzés</i>) ~ aidé segítőpatt, szabadpatt; ~ aidé double kölcsönös segítő- v. szabadpatt; (<i>tündérsakk</i>) ~ aidé de série sorozatlépő segítőpatt; ~ inverse önpatt; ~ réflexe reflexpatt
pendule <i>f</i>	óra; ~ d'échecs sakkóra
pénétration <i>f</i>	behatolás
percée <i>f</i>	áttörés
perdre	veszít; ~ la partie elveszti a játszmát
perte <i>f</i>	vesztés; veszteség; ~ de la partie játszmavesztés; ~ d'un pion gyalogvesztés; ~ de la qualité minőségvesztés; ~ de temps idővesztés
pièce <i>f</i>	báb; ~ adverse ellenséges báb; ~ amie saját báb; ~ d'attaque támadó báb; ~ d'avant-poste előörs; (<i>sakkszerzés</i>) ~ clé kulcslépő báb; ~ clouante lekötő báb; ~ clouée lekötött báb; (<i>sakkszerzés</i>) ~ de construction technikai báb, kochbáb; ~ à courte portée rövid lépésű báb; ~ d'échecs sakkfigura, sakkbáb; ~ ennemie ellenséges báb; ~ lâchée elengedett báb; ~ légère könnyű tiszt; ~ à longue portée vonalbáb, hosszú lépésű báb; ~ lourde nehéz tiszt; ~ majeure nehéz tiszt; ~ masquante álcázó báb; ~ mineure könnyű tiszt; (<i>tündérsakk</i>) ~ neutre semleges báb; ~ protectrice védő báb; (<i>sakkszerzés</i>) ~ morte szögbáb; ~ non défendue védtelen báb; ~ promue átalakult báb; (<i>tündérsakk</i>) ~ royale királyi báb; (<i>tündérsakk</i>) ~ siamoise sziámi báb; ~ de tête v. ~ «tête» (de batterie) (üteg) nyitóbáb(ja); ~ tombée sur l'échiquier feldőlt báb; ~ touchée érintett báb; ~ touchée , ~ jouée érintett báb lép; az érintett bábbal lépni kell
piège <i>m</i>	csapda
pion <i>m</i>	gyalog; <i>biz.</i> gyalogos, baka, paraszt; ~ s en l'aire lógó gyalogok; ~ arriéré visszamaradt gyalog; ~ avancé előretolt v. előrenyomult gyalog; ~ de la bande szélső gyalog; (<i>tündérsakk</i>) ~ Bérolina berolina gyalog; ~ blanc világos gyalog; ~ bloqué blokált v. rögzített gyalog; ~ cavalier huszárgyalog; ~ central középső gyalog, középgyalog, centrumgyalog; ~ central isolé izolált centrumgyalog; ~ du centre középgyalog, centrumgyalog; ~ dame vezérgyalog; ~ à demi passé félig szabad gyalog; ~ s doublés kettős/dupla gyalog; ~ faible gyenge gyalog; ~ fou futógyalog; ~ fou dame vezérfutógyalog; ~ isolé izolált gyalog; ~ s liés összekötött gyalogok; ~ mur kölcsönösen rögzített gyalogok; (<i>tündérsakk</i>) ~ neutre semleges gyalog; ~ noir sötét gyalog; ~ passé szabadgyalog; ~ passé défendu védett szabadgyalog; ~ s passés et liés összekötött szabadgyalogok; ~ s pendants lógó gyalogok; ~ de plus többletgyalog; ~ roi királygyalog; ~ soutenu (gyaloggal) védett gyalog; (<i>tündérsakk</i>) super ~ szupergyalog; ~ s suspendus lógó gyalogok; ~ tour bástyagyalog; ~ s triplés hármas/tripla gyalog; carré <i>m</i> du ~ átalakulási négyzet; chaîne <i>f</i> de ~ s gyaloglánc;

	majorité f de ~s gyalogtöbbslet (<i>a tábla valamelyik oldalán</i>); marée f de ~s gyalogroham
plan m	terv; ~ principal főterv (<i>logikai feladványoknál</i>)
point m	pont; ~ d'intersection metszőpont; ~ Elo Élő-pont
pointe f	csúcspont; ~ d'une combinaison kombináció csúcspontja
portée f	hatókör
position f	állás, helyzet, pozíció; ~ aérée levegős állás; ~ blanche világos állás; ~ critique kritikus állás; ~ désespérée reménytelen állás; ~ égale egyenlő állás; ~ favorable aux blancs világosnak v. -ra előnyös állás; ~ finale végállás; ~ gagnante nyerőállás, nyert állás; ~ illégal szabálytalan állás; ~ initiale alapállás, kiindulóállás; ~ irrégulière szabálytalan állás; ~ légal szabályos állás; ~ légèrement inférieure kissé hátrányos állás; ~ originelle alapállás, eredeti állás (<i>játszmáé</i>)
positionnel, -elle a	pozíció-, pozíciós
possession f	birtoklás; ~ d'une colonne ouverte nyílt vonal birtoklása
poussée f	meztolás; ~ d'un pion arriéré visszamaradt gyalog meztolása
pousser	meztol; ~ un pion meztol egy gyalogot
pré-déclouage m	előzetes feloldás
pré-intercepter	előzetesen vonalat zár
pré-interception f	előzetes vonalzárás
prendre	(le-/ki)üt; faire ~ kiüttet
primé, -e a	díjas, díjazott
primer	díjaz, díjt ad
prise f	ütés; ~ en passant menet közbeni v. en passant ütés; être en ~ ütésben van v. áll
prix m	díj; ~ de beauté szépségdíj; premier ~ első díj; ~ spécial külön díj
problème m	feladvány; ~ anticipé elődös feladvány; ~ à blocus lépéskényszeres feladvány; ~ correct ép feladvány; ~ d'échecs sakkeladvány; ~ d'échecs hétérodoxe heterodox feladvány; ~ figuratif jelvény-/betűfeladvány; ~ incorrect hibás feladvány; ~ à menace fenyegetéses feladvány; ~ mérédith meredith feladvány; ~ monovariant egyváltozatos feladvány; ~ rétrograde visszaelemzéses feladvány; ~ symbolique = ~ <i>figuratif</i> ; ~ à zugzwang lépéskényszeres feladvány
problémiste m	sakkszerző; feladványszerző
problémistique a	feladvány-
promenade f	kirándulás, séta; ~ du roi királyvándorlás
promotion f	gyalogátváltozás/-bevitel, (gyalog)átalakulás; ~ en tour bástyaátalakulás, átalakulás bástyává
protection f	védelem
protéger	véd
pseudo-gambit m	látszólagos csel
pseudo-sacrifice m	átmeneti áldozat
qualité f	minőség; donner la ~ minőséget ad; minőséget áldoz
ramification f	elágazás
randonnée f	vándorlás; ~ du roi királyvándorlás
rangée f	sor; avant-dernière ~ utolsó előtti sor; dernière ~ utolsó sor; huitième ~ nyolcadik sor; première ~ első sor; septième ~ hetedik sor
rayon m	hatótávolság, körzet; ~ d'action hatókör/-sugár
recommandé m	elismerés (<i>helyezés feladványversenyen</i>); ~ spécial külön elismerés
récompense f	helyezés

récompensé, -e a	helyezett (<i>feladvány</i>); non ~ helyezetlen
record m	rekord; ~ maximum absolu abszolút rekord
reculer	hátrafelé lép; les pions ne peuvent pas ~ a gyalogok nem léphetnek hátrafelé
refusé, -e a	elhárított; gambit ~ elhárított csel(játék)
réfutation f	(<i>sakkszerzés</i>) megdöntés (<i>megtévesztésé</i>)
regagner	visszanyer
règle f	szabály
reine f biz.	<i>biz.</i> királynő, királyné
répétition f	ismétlés; ~ de coups lépésismétlés; ~ de position háromszori tükörkép
reprise f	folytatás, újrafelvétel, továbbjátszás; ~ d'une partie ajournée függő-játszma folytatása
réseau m	háló; ~ de mat mattháló
roi m	király; ~ dénudé lemeztelenített v. gyalogokkal nem védett király; ~ dépouillé egyedül álló v. magányos király; ~ resté au centre közepén maradt/rekedt király; (<i>tündérsakk</i>) ~ magique mágikus király; ~ nostalgique nosztalgikus király; ~ Protée próteuszi király; ~ réflecteur kételtű király; ~ s siamois sziami királyok; ~ transmuté tükörkirály; ~ voltigeur táltoskirály
ronde f	forduló
roque m	sánc, sáncolás; sáncállás; ~ affaibli meggyengült sánc(állás), meggyengült királyállás; ~ (du) côté dame vezéroldali sánc(olás), hosszú (oldali) sánc; ~ (du) côté roi királyoldali sánc(olás), rövid (oldali) sánc; ~ s dissymétriques v. hétérogènes v. (de côtés) opposés ellenkező/ellentétes oldali sánc(olás); grand ~ hosszú sánc; petit ~ rövid sánc
roquer	(el)sáncol; ~ avec la tour dame hosszú oldalra sáncol, vezéroldalra sáncol, a vezérbástyával sáncol; ~ avec la tour roi rövid oldalra sáncol, királyoldalra sáncol, a királybástyával sáncol
rosace f	~ du cavalier huszárkerék (<i>a huszár által egy lépésben elérhető nyolc mező és az erre alapozott téma</i>)
royal, -e a	király-; királyi
sacrifice m	áldozat; ~ de dame vezéráldozat; ~ matériel v. de matériel anyagi áldozat; ~ de qualité minőségáldozat; ~ de qualité positionnel pozíciós minőségáldozat
sacrifier	(fel)áldoz; ~ la qualité minőséget áldoz
saut m	ugrás
sauter	ugrik
sauteur m	(<i>tündérsakk</i>) bakugró báb
sauteurrelle f	(<i>tündérsakk</i>) szöcske
schatrengi m	satrandzs (<i>a sakk ősi iráni formája</i>)
séance f	~ de (parties) simultanées (sakk)szimultán; ~ de simultanée à l'aveugle vakszimultán; ~ de (parties) simultanées sans voir vakszimultán
semi-batterie f	félüteg (<i>helytelen kifejezés, helyesen demi-batterie f</i>)
signe m	jel; ~ conventionnel egyezményes jel
simultanée f	(sakk)szimultán; ~ à la pendule időellenőrzéses szimultán
simultanéiste m	szimultánzó, szimultánt adó
situation f	helyzet; ~ de mat matthelyzet ; ~ de pat patthelyzet

solution <i>f</i>	megfejtés, megoldás
solutionniste <i>m</i>	fejtő
sous-promotion <i>f</i>	minorátalakulás, átalakulás kistiszté, kistiszt-átalakulás
stratégie <i>f</i>	stratégia
structure <i>f</i>	szerkezet; ~ des pions gyalogszerkezet
style <i>m</i>	stílus; (<i>sakkszerzés</i>) ~ bohémien cseh stílus; ~ de jeu játékstílus
suite <i>f</i>	folytatás
supériorité <i>f</i>	fölény; előny; ~ de matériel anyagi előny, anyagi fölény; ~ matérielle écrasante döntő anyagi előny; ~ de position álláselőny
surcharge <i>f</i>	túlterhelés
surprotection <i>f</i>	túlfedés
surveillance <i>f</i>	ellenőrzés; ~ du centre a centrum ellenőrzése
switchback <i>m</i>	switchback, visszatérés
symbole <i>m</i>	jel; ~ typographique ábrajel
système <i>m</i>	rendszer; ~ Buchholz Buchholz-számítás, Buchholz-féle rendszer; ~ de départage Sonneborn-Berger Berger–Sonneborn-féle pontértékelési rendszer; ~ du stonewall kőfal védekezés (<i>a holland védelemben</i>); ~ suisse svájci rendszer (<i>versenyrendezési rendszer</i>)
tableau <i>m</i>	1. kép; ~ de mat mattkép; 2. táblázat; ~ d'appariement sorsolási táblázat; ~ de résultats de tournoi eredménytáblázat
tactique <i>f</i>	taktika
task <i>m</i>	taszk (<i>halmozásos rekordfeladvány</i>)
tempo <i>m</i>	tempó
temps <i>m</i>	idő; ~ de réflexion gondolkodási idő; ~ utilisé felhasznált idő; contrôle m de ~ időellenőrzés
terme <i>m</i>	kifejezés, szak kifejezés, műszó; ~ problémistique feladványműszó
thème <i>m</i>	(<i>sakkszerzés</i>) téma; ~ indien indiai téma; ~ romain római téma
thématique <i>a</i>	tematikus
théorie <i>f</i>	elmélet; ~ des cases conjuguées megfelelő mezők elmélete; ~ des ouvertures megnyitáselmélet
tiers-clouage <i>m</i>	harmadkötés
titre <i>m</i>	cím; ~ de champion du monde világbajnoki cím; ~ international nemzetközi cím
titré <i>m</i>	címviselő
torique <i>m</i>	(<i>tündérsakk</i>) tórusz, kétirányú hengersakk
tour <i>m</i>	forduló
tour <i>f</i>	bástya; <i>biz.</i> torony; ~ dame vezérbástya; ~ roi királybástya
tournoi <i>m</i>	verseny; ~ des candidats világbajnokjelöltek versenye; (<i>sakkszerzés</i>) ~ de composition (sakk)szerzőverseny; ~ à deux tours kétfordulós verseny; ~ éclair villámverseny; ~ international nemzetközi verseny; ~ interzonal zónaközi verseny; ~ K.O. knock-out verseny; ~ à normes normaszerező verseny; ~ open nyílt verseny, open; ~ ouvert nyílt verseny; ~ de qualification minősítő verseny; ~ rapide gyors verseny; ~ à un tour egyfordulós verseny; ~ toutes rondes körmérkőzés; ~ zonal zónaverseny
tournoi-match <i>m</i>	meccsverseny; többfordulós verseny (<i>amelyen minden induló több játszmát játszik egymás ellen</i>)
trait <i>m</i>	a lépés joga; avoir le ~ lépésen van, lépésre következik, lép; ~ aux blancs világos lép

transformer	átváltoztat; se ~ (át)változik; le pion se transforme en dame a gyalog vezérré változik
traverse <i>f</i>	sor, vízszintes vonal
traversée <i>f</i>	átmenő lépés, kritikus lépés
trial <i>m</i>	triál
triangulation <i>f</i>	háromszögelés
troc <i>m</i>	csere; ~ avantageux de la dame előnyös vezércsere (<i>három tiszt ellenében</i>)
troquer	(le)cserél
unicolore <i>a</i>	egyszínű
unité <i>f</i>	báb (<i>tkp. egység</i>); ~ amie saját báb; ~ ennemie ellenséges báb
vaincu, -e <i>a</i>	legyőzött, vesztes
vainqueur <i>m</i>	győztes
valeur <i>f</i>	érték; ~ esthétique esztétikai érték; ~ relative des pièces bábok relatív értéke
valve <i>f</i>	szelep
variante <i>f</i>	változat; ~ Cambridge-Springs Cambridge-Springs-i változat; ~ d'échange csereváltozat; ~ Lasker Lasker-változat; ~ de Méran meráni változat; ~ orthodoxe ortodox változat; ~ principale főváltozat; ~ secondaire mellékváltozat; ~ Tartacover Tartakower-változat
vertical, -e <i>a</i>	függőleges
verticale <i>f</i>	vonat; oszlop
victoire <i>f</i>	győzelem
zeitnot <i>m</i>	időzavar
zéroposition <i>f</i>	(<i>sakkszerzés</i>) nullaállás, 0-állás
zugzwang <i>m</i>	lépéskényszer